

Zorgverzekeraar CZ mengt zich graag in maatschappelijk debat over zorg

*Door Wim van der Meeren,
bestuursvoorzitter CZ*

Komende zaterdag vindt in Carré het debat 'Politieke Keuzes in de Zorg' plaats. Als bestuursvoorzitter van zorgverzekeraar CZ meng ik me graag in dat debat. Niet vanwege de kritiek op de zorgverzekeraars, maar vooral omdat zorgverzekeraars als private partijen een publieke rol hebben. Daar hoort wat mij betreft publiek verantwoording afleggen bij. En dus ook het debat aangaan.

De zorg is veelvuldig onderwerp van het publieke debat – al vormt het vooralsnog veel minder een thema in de verkiezingscampagnes dan met name de SP graag had gewild. Niettemin gaat het vaak over zorg. Over wat de zorg kost en of het niet uit de klauwen loopt. Over ons, zorgverzekeraars. En over de vraag of ons zorgstelsel het beste antwoord biedt op al die vragen.

Ik begrijp al die aandacht wel. Het gaat over gezondheid. Die vinden de meeste mensen het allerbelangrijkste in hun leven. En het gaat over geld, ook niet onbelangrijk. De paradox dus tussen zorg (die altijd weer tekort schiet) en zorgkosten (die voortdurend uit de klauwen dreigen te lopen). De gezonde verzekerde wil de laagste premie, de zieke de beste zorg.

Vroeger leidden problemen in de zorg steevast tot een rel in de politiek, totdat ruim tien jaar geleden dit zorgstelsel werd ingevoerd. Sindsdien is er een nieuwe boeman: de zorgverzekeraar. Het klinkt misschien gek, maar CZ speelt die rol graag. Namens onze verzekerden leggen wij de lat hoog wat betreft de kwaliteit van zorg en letten we scherp op de kosten. Dat laatste is hard nodig, maar populair maakt het ons niet.

Populariteit is dan ook niet waar CZ op uit is. Wel hebben zorgverzekeraars maatschappelijk draagvlak nodig voor hun activiteiten. Die 'licence to operate' verwerf je niet zomaar, daarvoor moet je ook als private zorgverzekeraar bereid zijn verantwoording af te leggen aan de samenleving.

In het openbaar bestuur is de maatschappelijke verantwoordingsplicht vanzelfsprekend het meest expliciet geregeld: de regering wordt gecontroleerd door het parlement. Bovendien hanteert de overheid sinds de Commissie Wallage (2002) het principe 'openbaar tenzij'. Dat betekent dat overheden ook op vragen van elke willekeurige burger – niet alleen journalisten! – openheid van zaken moeten geven, tenzij door de wet expliciet aangeduide belangen zoals de staatsveiligheid in het geding zijn.

Zo ver als overheden gaan bedrijven in het algemeen niet, maar ondernemingen gaan in het verantwoorden van hun beleid naar de samenleving tegenwoordig wel veel verder dan vroeger.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is al lang niet meer iets waarop bedrijven zich kunnen laten voorstaan, voor de meeste is het gewoon een bestaansvoorwaarde geworden.

Als private organisaties zouden zorgverzekeraars die lijn kunnen volgen, maar dat gaat CZ niet ver genoeg. Onze inzet is het overeind houden van de solidariteit. Tussen gezond en ziek, tussen rijk en arm, tussen hoog- en laagopgeleid. Wie geen zorg nodig heeft, moet bereid zijn financieel bij te dragen aan de zorg die anderen wel nodig hebben. Daarop is ons zorgstelsel gebaseerd, maar juist die solidariteit staat onder druk.

Daarom gaat CZ het debat aan. Met de verkiezingen in aantocht moeten de politieke partijen stelling nemen in de paradox tussen zorg en zorgkosten. Zorgverzekeraars willen best boeman zijn, maar de keuzes moeten worden gemaakt door de politiek.